

Hlíðasmára 8
201 Kópavogi
sími 564 4104

Útgefandi
Læknafélag Íslands
Læknafélag Reykjavíkur

Ritstjórn
Magnús Gottfreðsson,
ritstjóri og ábyrgðarmaður
Elsa B. Valsdóttir
Gerður Gröndal
Hannes Hrafnkelsson
Magnús Haraldsson
Sigurbergur Kárason
Þórdís Jóna Hrafnkelsdóttir

Tölfræðilegur ráðgjafi
Thor Aspelund

Ritstjórnarfulltrúi
Védís Skarphéðinsdóttir
vedis@lis.is

Blaðamaður
Hávar Sigurjónsson
havar@lis.is

Auglýsingastjóri og ritari
Esther Ingólfssdóttir
esther@lis.is

Umbrot
Sævar Guðbjörnsson
saevar@lis.is

Upplag
2000

**Prentun, bókkun
og pökkun**
Prenttækni ehf.
Vesturvör 11
200 Kópavogi

Áskrift
14.900,- m. vsk.
Lausasala
1490,- m. vsk.

© Læknablaðið

Læknablaðið áskilur sér rétt til að birta og geyma efni blaðsins á rafrænu formi, svo sem á netinu. Blað þetta má eigi afrita með neinum hætti, hvorki að hluta né í heild, án leyfis.

Fræðigreinar Læknablaðsins eru skráðar (höfundar, greinarheiti og útdráttir) í eftirtalda gagnagrunna: Medline (National Library of Medicine), Science Citation Index (SciSearch), Journal Citation Reports/Science Edition, Scopus og Hirsluna, gagnagrunn Landspítala.

The scientific contents of the Icelandic Medical Journal are indexed and abstracted in Medline (National Library of Medicine), Science Citation Index (SciSearch), Journal Citation Reports/Science Edition and Scopus.

ISSN: 0023-7213

... og eitt herbergi fyrir „min electricse machine og andre instrumenter ...”

skrifaði Bjarni Pálsson landlæknir árið 1771 í bréfi til yfirvalda þar sem hann lýsir afnotum sínum af Nesstofu í þeim tilgangi að hindra að húsinu yrði skipt á milli embættu landlæknis og lyfsala. Bjarna er greinilega annað um rafmagnsvélina sem hann hugðist nota til að rannsaka klínískt „electricitetens virkningar“ á epilepsie (flogaveiki) og apoplexie (lömun). Þótt engum sögum fari af afdrifum rannsóknarinnar efast enginn um áhuga og hæfni Bjarna sem vísindamanns. Hitt er víst að ytri aðstæður voru mót-drægar. Þrátt fyrir mótælin hafði lyfsalinn fengið hálfhúsið og hvar rafmagnsvélin endaði við þær tilfæringar vitum við ekki. Auk þess var Bjarni í annasömu starfi og á þeim tíma fái í landinu þess umkomnir að skilja eða styðja vísindarannsóknir. Eins og oft vill verða var viljinn eitt, reyndin annað.

Hins vegar er löng hefð fyrir því á Íslandi að einstaklingar, fyrirtæki og félagasamtök styðji við heilbrigðisstofnanir með kaupum á nauðsynlegum lækningatækjum. Þó var hún óvenjulega höfðingleg gjöfin sem barst þjóðinni frá varnarliðinu í Keflavík árið 1963 fyrir tilstilli Lt. Commander W. R. Johns yfirlæknis. Þetta voru ný og nýleg lækningatæki af sjúkrahúsi varnarliðsins sem átti að endurnýja í samræmi við reglur hersins. Sigurður Sigurðsson landlæknir og nafni hans Samúelsson prófessor sögðu blaðamönnum að flest tækin ættu að geta komið að góðum notum, ef ekki á stóru sjúkrahúsunum þá á sjúkrahúsum úti á landi. Einhver vandkvæði væru þó tengd notkun rafmagnstækjanna enda bæði spenna

og straumur á rafmagninu á Keflavíkurflugvelli önnur en annars staðar á landinu.

Tækin fylltu fjóra vörubíla og Sveinn Þormóðsson tók myndina í anddyri Landspítala þegar sjóliðar voru að losa einn bílanna. Yfir framkvæmdinni vakir sjóliðsforinginn og merkir við númer hvers kassa sem íslenskir verkamenn báru inn í nýja spítalann.

Myndin er birt með leyfi Ljósmyndasafns Reykjavíkur.

Anna Þorbjörg Þorgrímsdóttir

Læknablaðið hefur fengið Önnu Þorbjörgu Þorgrímsdóttur til að velja og skrifa um kápu myndir á 104. árgangi blaðsins í tilefni 100 ára afmælis Læknafélags Íslands. Myndirnar tengjast þeim efnum sem eru í brennidepli afmælisgreina hvers tölublaðs.

Anna er sagnfræðingur og safnafræðingur og fyrrum stjórnandi Lækningaminjasafnsins.

Siðfræðiping lækna í Reykjavík

Læknafélag Íslands var einn af stofnendum Alþjóðalæknafélagsins (World Medical Association, WMA) árið 1947 í kjölfar seinni heimsstyrjaldarinnar og var þá haft að leiðarljósi að alþjóðasamvinna lækna gæti gert ómetanlegt gagn fyrir heilbrigðis- og félagsmál.

Alþjóðalæknafélagið heldur nú í fyrsta skipti aðalfund sinn hér á landi í byrjun október og í tengslum við það er haldið alþjóðlegt siðfræðiping í Reykjavík.

Þetta eru tímamót fyrir lækna samfélagið í heild, og ekki á hverjum degi sem því líkt tækifæri gefst til að hlusta á alla helstu sérfræðinga í siðfræði undir einu þaki. Lí hvetur félagsmenn sína til að taka þátt í þinginu.

Skráið ykkur sem allra fyrst á: medicalethicsiceland.is

MEDICAL ETHICS CONFERENCE
REYKJAVÍK 2.-4. OCT. 2018

